

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-303/15-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Příbor, Masarykova 607, příspěvková organizace
Sídlo	Masarykova 607, 742 58 Příbor
E-mail právnické osoby	detskydomov.pribor@seznam.cz
IČ	47998296
Identifikátor	600031411
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Petrem Augustinským, ředitelem školského zařízení
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti	Masarykova 607, 742 58 Příbor
Termín inspekční činnosti	24. až 27. březen 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon č. 109/2002 Sb.“), a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho

souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Kontrola dodržování vybraných ustanovení školského zákona a souvisejících a prováděcích

právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb vykonávaná podle § 174 odst. 2 písm. d) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a vybraných ustanovení zákona č. 109/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují povinnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních (dále „vyhláška č. 438/2006 Sb.“).

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Příbor, Masarykova 607, příspěvková organizace (dále „zařízení“, „DD“, „subjekt“), jehož zřizovatelem je Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava, vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost DD a školní jídelny (dále „ŠJ“). Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova nebo vydáno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče. Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je úspěšné ukončení vzdělání dětí a přechod do samostatného života v běžném sociálním prostředí.

Kapacita DD byla stanovena na 24 děti (3 rodinné skupiny) a ŠJ na 24 jídel. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 20 dětí (z toho 1 na dlouhodobém úteku), 1 dítě navštěvuje mateřskou školu a 1 dítě se vzdělává v přípravné třídě základní školy, 13 dětí plní povinnou školní docházku v základní škole (z toho 6 na prvním stupni), 5 dětí studuje ve středních školách. Na základě smluv (dohod) o setrvání v péči DD do ukončení přípravy na povolání byly k termínu inspekční činnosti evidovány 4 zletilé nezaopatřené osoby, z toho 3 studují ve středních školách a 1 na vysoké škole. Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 100 %, v tomto počtu jsou zahrnuty i zletilé nezaopatřené osoby. Stravování dětí i zletilých nezaopatřených osob je zajištěno ve ŠJ, která je situována v budově DD.

O své činnosti zařízení informuje veřejnost prostřednictvím výročních zpráv o činnosti a na webových stránkách (www.detsky-domov-pribor.webnode.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Vzdělávání a péče o děti v DD probíhaly v hodnoceném období systémově, v návaznosti na školní vzdělávací program DD (dále „ŠVP DD“), který byl zpracován v souladu se školským zákonem. Prioritou výchovně vzdělávací koncepce DD je úspěšné ukončení vzdělání dětí

a přechod do běžného sociálního prostředí a samostatného života. Realizovaný ŠVP DD platný od 1. září 2014 obsahoval stanovené náležitosti a informace. V souladu

s deklarovanými cíli vzdělávání byly v ŠVP DD stanoveny formy, obsah a časový plán vzdělávání, který byl rozpracován do jednotlivých fází pobytu dítěte v zařízení a diferencován podle věkových kategorií dětí. Vymezeny byly personální, materiální a ekonomické podmínky vzdělávání včetně podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví, za nichž se vzdělávání ve školském zařízení uskutečňuje. Z hlediska očekávaných klíčových kompetencí ŠVP DD cíleně navazuje na školní výuku dětí, možnosti seberealizace, rozvoj individuálních zájmů a smysluplného využití volného času. Vzdělávací činnost vhodně obohacovaly různé akce (kulturní, sportovní, společenské), které podporovaly osobnostní rozvoj dětí a přispívaly ke zvýšení jejich připravenosti pro start do samostatného života. Významnou podporou v tomto směru byly projekty (financované z cizích zdrojů) se zaměřením např. na finanční gramotnost dětí, posilování jejich sociálních, komunikačních i pracovních kompetencí a rozvíjející dětskou kreativitu.

Při přijímání (umístování) dětí postupovalo zařízení ve sledovaném období v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do zařízení umístěny na základě rozhodnutí soudu, případně (starší děti) prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu. Z hlediska dodržení minimálního a maximálního počtu dětí v rodinné skupině nebyl v jejich složení zjištěn nedostatek. Výchovně vzdělávací činnost a denní péče o děti byly v hodnoceném období nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena na 21:00 hodinu pro celé zařízení. Všechny děti byly po přijetí do zařízení prokazatelným způsobem seznámeny se svými právy a povinnostmi, s organizací a režimem zařízení.

Systém řízení DD odpovídal jeho velikosti a vykonávaným činnostem, organizační struktura s delegováním kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky byla vytvořena efektivně. Ředitel zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, ve funkci byl potvrzen na dobu určitou 6 let, a to do 31. července 2019. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodoval ředitel DD ve sledovaném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímal a realizoval opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér umístěných dětí. Při řízení DD se opíral zejména o zodpovědný přístup jednotlivých pracovníků při plnění pracovních úkolů vyplývajících ze stanovených náplní práce. Poradními orgány ředitele zařízení byly v hodnoceném období pedagogická rada a porada vedení.

Evaluačním nástrojem vedení zařízení (ředitele a vedoucí vychovatelky) byly dle stanovených kompetencí mj. hospitace a téměř každodenní kontroly. Předložené výstupy z kontrol

a hospitací většinou obsahovaly jasné závěry i případná doporučení.

K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání a denní péči o děti v DD celkem 12 pedagogických pracovníků včetně ředitele, vedoucí vychovatelky a asistentky pedagoga. Kontrolou personální dokumentace však bylo zjištěno riziko, 5 pedagogů (tj. cca 42 %) nesplňovalo kvalifikační předpoklady (psychickou způsobilost) pro práci v daném typu školského zařízení. Jejich psychologické posudky nebyly k termínu inspekční činnosti platné. Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) uložila řediteli zařízení lhůtu k odstranění uvedeného nedostatku. Odbornou kvalifikaci pro přímou pedagogickou činnost splňovalo k termínu inspekční činnosti 83 % pedagogických pracovníků, pedagog, který podmínky nesplňoval, si studiem v akreditovaném vzdělávacím programu (obor speciální pedagogika) kvalifikaci aktuálně doplňuje. Svoji bezúhonnost doložilo platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všech 22 pracovníků (pedagogických i nepedagogických), kteří k termínu inspekční činnosti v DD pracovali.

Vedení DD v hodnoceném období cíleně podporovalo další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které bylo organizováno na základě plánu DVPP vypracovaného vždy na školní rok. Prioritou DVPP pro školní rok 2014/2015 bylo dokončení vzdělávacích aktivit v rámci projektu „Vím, co chci – Vím, jak na to“ (probíhá od dubna roku 2012). Kurzy a semináře v projektu byly zaměřeny na specifickou problematiku výchovy dětí v prostředí dětských domovů. Tím, že byly hrazeny z ESF a ze státního rozpočtu, mohli se do projektu v minulém školním roce aktivně zapojit všichni pedagogové. Projekt přispěl ke zvýšení odbornosti pedagogů, ke zkvalitnění jejich práce a k získání potřebných kompetencí především v oblasti speciálně pedagogické diagnostiky a diagnostických metod v návaznosti na práci s individualitou dítěte, jeho zvláštnostmi a specifickými potřebami. Dalšími tématy byly např. rodinná terapie, nácvik rodičovských a dalších dovedností a metody sociální práce. Všichni pedagogové DD se periodicky vzdělávali v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí (dále „BOZ“) i v dalších oblastech, které se týkaly pracovněprávní problematiky – zákoníku práce, hygienických předpisů, školení řidičů referenčních vozidel, apod. Využívání získaných poznatků sledovalo vedení zařízení zejména prostřednictvím hospitací.

Povinná dokumentace s výjimkou vnitřního řádu DD byla ve sledovaném období vedena v rozsahu s požadavky školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb. Vnitřní řád zařízení nebyl zpracován z hlediska struktury v souladu s právním předpisem, neměl všechny obsahové náležitosti dle vzorového vnitřního řádu (příloha vyhlášky č. 438/2006 Sb.), chyběly např. údaje o spolupráci s příslušnými orgány a dalšími subjekty. Práva a povinnosti dětí byly s výjimkou práva na podporu a pomoc po ukončení pobytu v zařízení v souladu s cílem reintegrace dítěte do rodiny a společnosti ve vnitřním řádu deklarovány v zákonném rozsahu. V praxi však bylo chybějící právo dětí uplatňováno. ČŠI uložila řediteli zařízení lhůtu k odstranění výše uvedených nedostatků.

Osobní dokumentace každého dítěte byla systematicky a přehledně vedená sociální pracovníci, obsahovala veškeré relevantní dokumenty (např. údaje o dětech vymezené právními předpisy, korespondenci s participujícími orgány a institucemi, kopie školních dokumentů). Záznamy pedagogů o dětech v elektronicky vedené dokumentaci byly prováděny průběžně a neprodleně po rozhodné události.

Programy rozvoje osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění, odpovídaly svým obsahem i formou požadovaným dokumentům. Krátkodobé i dlouhodobé cíle, kterých by mělo dítě dosáhnout, vycházely z jeho aktuální osobnostní charakteristiky a navazovaly na předcházející hodnocení pedagogických pracovníků, obsahovaly metody a prostředky sloužící k dosažení vytýčených cílů. Vhodně a cíleně byly zaměřeny na oblasti výchovy i vzdělávání ve školách. Primární důraz byl kladen zejména na individuální přístup, vhodnou motivaci dítěte, jeho přípravu na vyučování, podporu volnočasových aktivit, trénink sociálních dovedností, na řízené rozhovory a prevenci rizikového chování. Programy rozvoje byly vychovateli periodicky vyhodnocovány.

Roční plán výchovně vzdělávací činnosti pro školní rok 2014/2015 vymezuje konkrétní výchovné cíle a úkoly včetně forem jejich naplňování. Jeho součástí je i adaptační program pro nenásilné a snadnější přizpůsobení dítěte na podmínky DD, zdůrazňující potřebu individuálního přístupu ke každému dítěti při jeho hodnocení a respektování jeho specifických osobnostních rysů. Do týdenních programů výchovně vzdělávací činnosti byla pravidelně zařazována příprava na vyučování, zájmová a rekreační činnost dětí. Krátkodobé plánování směřovalo ve většině případů ke konkrétním výchovným cílům, někdy však nebylo ve výchovně vzdělávací oblasti dostatečně provázáno s tématy a tematickými celky deklarovanými v ročním plánu a ŠVP DD nebo zahrnovalo převážně režimové činnosti. Vnitřní i vnější prostory DD svým uspořádáním naplňují filozofii rodinného prostředí, děti mají zajištěnu potřebnou intimitu a soukromí. Materiální podmínky

i vnitřní vybavení DD pro provoz 3 rodinných skupin jsou vyhovující a odpovídají požadavkům právního předpisu. Největší stavební úpravy včetně vybudování přístavby proběhly již v roce 1997, a od této doby se uskutečnily jen finančně méně náročné úpravy. Nevyhovující, značně opotřebovaný a již zastaralý nábytek je zejména v kuchyňkách rodinných skupin. Děti všech tří rodinných skupin mají k dispozici jak prostředky informačních a komunikačních technologií, tak i prostředky pro realizaci sportovních a pohybových aktivit.

V oblasti zajištění BOZ postupovalo zařízení v hodnoceném období v souladu s právními předpisy. BOZ bylo realizováno prostřednictvím smluvního dodavatele. Vedení DD průběžně provádělo periodické bezpečnostní prověrky a kontroly, identifikovalo a vyhodnocovalo bezpečnostní a zdravotní rizika a stanovovalo opatření k jejich minimalizaci. Problematika BOZ byla zapracována do vnitřního řádu zařízení a provozních řádů místností a prostor využívaných dětmi. Děti byly při příchodu do zařízení a následně v pravidelných cyklech vychovateli jednotlivých rodinných skupin prokazatelně seznamovány s pravidly BOZ a poučovány v návaznosti na realizované činnosti a aktivity. DD má nastavený systém dohledu nad dětmi v průběhu celého dne (pedagogickým dozorem), i noci (nepedagogickým dohledem), ochrana dětí před úrazy i negativními jevy byla v hodnoceném období zabezpečována. DD byl v průběhu inspekční činnosti uzamykán (viz „Pokyn k zajištění bezpečnosti v dětském domově zpřísňující bezpečnostní pravidla a jejich dodržování především při vstupu do budovy DD“).

Kontrolou knihy úrazů bylo zjištěno, že ve sledovaném období byla úrazovost dětí v DD nízká, ve školním roce 2012/2013 podle předložené knihy úrazů bylo zaznamenáno 8 úrazů, ve školním roce 2013/2014 pouze 2 úrazy a ve školním roce 2014/2015 k termínu inspekční činnosti 5 úrazů. Žádný z nich nebyl způsoben jinou osobou. Kniha úrazů byla v hodnoceném období vedena v předepsaném rozsahu. V souladu s příslušným právním předpisem byly vyhotovovány a následně zasílány záznamy o úrazu stanoveným orgánům a institucím, tedy i ČŠI.

Při inspekční prohlídce prostorového a materiálního vybavení DD z hlediska BOZ dětí nebyla zjištěna bezpečnostní a zdraví ohrožující rizika, drobné nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti (např. vyčnívající hroty z těles ústředního topení byly zakrytovány). Pro případ mimořádné situace byl zpracován traumatologický plán, který byl v době konání inspekční činnosti zveřejněn na přístupném místě v zařízení. K poskytnutí první pomoci byl DD vybaven dostatečným počtem lékárníček. V hodnoceném období zařízení cíleně vytvářelo předpoklady pro bezpečný a zdravý vývoj dětí při jejich vzdělávání a denní péči.

Stravování bylo dětem v rámci plného přímého zaopatření poskytováno ve věkové kategorii do 15 let 5krát denně, v kategorii nad 15 roků pak 6krát denně (druhá večeře). V rámci přípravy pro samostatný život si děti pod vedením vychovatelů připravovaly snídaně, večeře, případně i celodenní stravu (např. ve víkendové dny). Na kontrolovaných jídelních lístcích byly v souladu se zásadami zdravého životního stylu vyznačeny skupiny alergenů. Dílčí nedostatky ve skladbě jídelniček byly odstraněny v průběhu inspekční činnosti.

V zájmu zefektivnění vzdělávání a denní péče o děti zařízení spolupracovalo s partnery participujícími na jeho činnosti. Ve sledovaném období úzce spolupracovalo zejména s OSPOD (orgány sociálně-právní ochrany dětí), Policií ČR a zdravotnickými zařízeními (při medikaci dětí). Významnou součástí koncepce DD je cílená práce s osobami odpovědnými za výchovu dětí a školami, ve kterých se děti vzdělávají.

Zařízení v rámci svého rozpočtu hospodařilo s finančními prostředky přidělenými ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele, které v roce 2014 tvořily 94 % všech příjmů. Zbývajících 6 % představovaly ostatní příjmy, jako byly např. přídatky na děti, příjmy za stravování dospělých strážníků, příspěvky na úhradu péče (ošetřovné), výživné a čerpání

fondů. Nezanedbatelnou položkou byly sponzorské dary, díky nimž mohl DD připravovat pro děti více akcí (např. letní tábory, víkendové pobyty, kroužky a další aktivity včetně dárků pro děti). Zařízení zajišťovalo na základě sestaveného rozpočtu optimální využití všech finančních prostředků v souladu s pravidly stanovenými vnitřním kontrolním systémem. Hospodaření DD v hlavní činnosti bylo vyrovnané, doplňkovou činnost neprovozovalo. Celkové ekonomické podmínky byly na dobré úrovni, umožňovaly rozvíjet činnost zařízení, realizovat a naplňovat ŠVP DD.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Vzdělávání a denní péče o děti vycházely z tezí deklarovaných v ŠVP DD. Naplňování cílů vzdělávání a vzdělávací strategie byly sledovány a hodnoceny napříč všemi činnostmi, zejména při dopoledních, odpoledních, podvečerních a večerních činnostech, ve kterých dominovaly příprava na vyučování, odpočinkové, tělovýchovné a zájmové aktivity dětí. Cíle a strategie vzdělávání stanovené v ŠVP DD byly většinou naplňovány, dosahované výsledky v jednotlivých funkčních gramotnostech korespondovaly s danými výstupy, podporovány byly zejména kompetence komunikativní, sociální, k řešení problémů a kompetence k učení. Činnosti byly realizovány zejména tradičními formami a metodami práce, pozitivem bylo respektování individuálního psychomotorického tempa dětí, zohledňování odlišných potřeb a schopností dětí, pedagogové vychovatelé přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu. V rámci sledovaných činností vychovatelé cíleně uplatňovali motivační přístup, pozitivně lze hodnotit vytváření vstřícné atmosféry v zařízení, průběžné výchovné vedení dětí a korekce jejich chování. Pedagogická činnost vychovatelů měla většinou velmi dobrou úroveň. Příprava na vyučování byla pravidelnou součástí režimových činností, s menšími dětmi byla prováděna individuálně, pod přímou kontrolou a s dopomocí vychovatelů. V rámci sociálně pracovní činnosti byly děti vedeny k samostatnosti, pečlivosti a odpovědnosti, zadané úkoly plnily se zájmem, byly vedeny ke spolupráci. Děti přirozeně komunikovaly v rámci svých individuálních možností, komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi i dětmi navzájem byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolečenské chování dětí nebylo zaznamenáno. Dílčím nedostatkem bylo nedostatečné vedení dětí k sebehodnocení a udržování celodenního pořádku na ložnicích. V rámci intervenčních aktivit využívali vychovatelé zejména formu individuálních empatických rozhovorů

a psychosociálních her. Děti byly vhodně a cíleně vedeny k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení. Psychohygienickým podmínkám byla věnována potřebná a soustavná pozornost, děti byly vedeny ke správné životosprávě i sebeobsluze, čímž byly naplňovány zásady zdravého životního stylu. Materiální podpora většiny činností byla na požadované až velmi dobré úrovni.

Vzdělávání dětí v hodnoceném období bylo realizováno ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení, vhodně jej doplňovala nabídka dalších aktivit např. kulturních akcí (návštěvy kina, divadla a koncertů), ozdravných a víkendových pobytů, sportovních soutěží a akcí zaměřených na prevenci kriminality a rizikového chování dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Výsledky vzdělávání a denní péče o děti, včetně výsledků vzdělávání ve školách, které děti navštěvují, byly (zejména ve školním roce 2013/2014) na pedagogických radách a na poradách vychovatelů projednávány nekoncepčně. Ze zápisů z jednání pedagogických porad vyplynulo, že převažovalo řešení provozních a organizačních záležitostí, nad hodnocením výsledků vzdělávání dětí a účinnosti výchovně vzdělávací práce DD. V hodnoceném období neprosplávaly zejména děti studující ve středních školách (na konci školních roků 2012/2013 a 2013/2014 neprosplávaly vždy 2 děti, v 1. pololetí školního roku 2014/2015 celkem 4 děti).

Zařízení ve sledovaném období respektovalo speciální vzdělávací potřeby umístěných dětí a zajistilo jim odpovídající vzdělávání podle příslušného vzdělávacího programu, u 2 dětí předškolního věku byla zajištěna logopedická péče. Případné příčiny nezdaru byly vychovateli analyzovány, k nápravě a ke zlepšení výsledků byla ze strany pedagogů realizována adekvátní podpůrná opatření. Dětem s výukovými problémy byla ze strany pedagogů věnována zvýšená podpora zejména při přípravě na vyučování, vychovatelé úzce spolupracovali se školami, ve kterých se děti vzdělávají, s příslušným diagnostickým ústavem, s pedagogicko-psychologickou poradnou a speciálně pedagogickým centrem (např. při řešení přestupu dítěte do méně náročného oboru vzdělání, kontrolní vyšetření za účelem pokračování ve vzdělávání ve speciální škole, posouzení individuální integrace a možnost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu).

V rámci pravidelného hodnocení plnění programů rozvoje osobnosti dítěte, vychovatelé sledovali dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, např. jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v samostatnosti, v dodržování hygienických návyků, udržování pořádku v osobních věcech a v prostorách rodinných skupin nebo vztahy

s ostatními dětmi. K eliminaci případných výchovných nebo vzdělávacích problémů následně přijímali opatření. Evaluační systém realizovaný v hodnoceném období byl primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti, a to s důrazem na dosažené pokroky, poukázat na rezervy a cíleně děti motivovat ke zlepšení.

Porušování práv dětí nebylo zjištěno, všechny oslovené děti i zletilé nezaopatřené osoby v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DD včetně činností organizovaných zařízením hodnotily pozitivně. Dále potvrdily, že byly seznámeny se svými právy a povinnostmi, v DD se nesetkaly např. s ponižováním, případně fyzickým trestáním ze strany vychovatelů nebo fyzickými atakami ze strany jiných dětí, měly možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkají, nebyly omezovány v přijímání návštěv nebo vycházek. I přes tato zjištění však došlo ve sledovaném období k několika případům útěků nebo nenávratů z vycházek (celkem 13 případů, 7 dětí). Jednalo se většinou o opakované útěky (4 děti), kdy důvody útěků většinou souvisely

s partnerskými vztahy dětí s osobami mimo zařízení. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány žádné nepřátelské projevy dětí vůči DD, personálu nebo sobě navzájem.

Z hlediska rizikového chování dětí byly ve sledovaném období zaznamenány a řešeny např. případy kouření, požívání alkoholu, záškoláctví, slovní agrese mezi dětmi i vůči vychovatelům, krádeže, příznaky šikany, ojediněle poruchy přijímání potravy nebo sexuální rizikové chování. V odůvodněných případech byla dětem ukládána opatření ve výchově, a to převážně formou omezení trávení volného času mimo DD, ojediněle pak odnětím možnosti účastnit se atraktivní činnosti. Tato záporná opatření ve výchově celkově ve sledovaném období převažovala nad motivačními opatřeními ve výchově udělovanými

nejčastěji formou finanční odměny, a to za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností dětí. Záporná opatření ve výchově však byla rovněž ukládána za špatné školní a studijní výsledky, případně nevhodné chování dětí ve školách, což u některých dětí mohlo působit demotivačně. Při řešení negativních jevů vychovatelé úzce spolupracovali např. s dětským psychologem, nebo pedopsychiatrem (medikace), se školami a školskými poradenskými zařízeními, využito bylo

i rediagnostického pobytu dítěte v dětském diagnostickém ústavu, případně přemístění dítěte do jiného zařízení. U dětí po útěku nebo v případech, kdy byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů, byly využívány pravidelné pohovory, s cílem zjistit příčiny jejich nevhodného chování. Méně závažné výchovné problémy dětí byly následně řešeny především domluvou. Primární prevence rizikového chování byla zejména u mladších dětí prioritně založena na nespecifické primární prevenci, a to s využitím podpory zájmových a volnočasových aktivit podporujících zdravý životní styl a činností DD (kroužek sportovní, dramatický, výtvarný, hudební a informační technologie) i mimo zařízení. Do zájmových aktivit organizovaných mimo DD (např. taneční a chovatelský kroužek, florbal, basketbal, krasojízda, bubnování nebo zpěv) byly zapojeny převážně děti absolvující základní vzdělávání (cca 85 % těchto dětí). Vedle poskytování informací dětem o možných rizicích byly využívány také besedy (např. s Policií ČR a hasiči), aktivity související s dopravní výchovou, se zvyšováním právního vědomí dětí a zážitkové činnosti organizované zejména o víkendech a prázdninách. Děti byly cíleně vedeny ke vzájemné spolupráci a dodržování režimových činností.

Ve sledovaném období k termínu inspekční činnosti ukončilo pobyt v DD celkem 10 dětí a 4 zletilé nezaopatřené osoby. Vzhledem k problémům s rizikovým chováním byly z tohoto počtu 4 děti přemístěny do výchovného nebo diagnostického ústavu. V ostatních případech byly ústavní výchova nebo předběžné opatření zrušeny, z toho se 3 děti po krátkém pobytu u zákonných zástupců vrátily zpět do zařízení. Pozitivně lze hodnotit, že z počtu 4 zletilých nezaopatřených osob tři úspěšně ukončily přípravu na budoucí povolání (2 dosažením středního vzdělání s výučním listem, 1 zletilá osoba dosáhla stupně středního vzdělání s maturitní zkouškou). V souvislosti s odchodem zletilých nezaopatřených osob z DD jim zařízení pomáhalo při zabezpečení jejich zaměstnání, ubytování, poskytlo jim materiální

a finanční pomoc v rozsahu stanoveném vnitřním řádem. Další vývoj dětí byl po jejich odchodu z DD sledován, a to např. získáváním informací od pracovníků OSPOD, případně od dětí při jejich návštěvách v DD (tzv. „Křeslo pro hosta“). Děti byly na odchod ze zařízení připravovány postupně, cíleně motivovány k úspěšnému ukončení přípravy na budoucí povolání prostřednictvím programů zaměřených na finanční gramotnost, sociální a pracovní integraci, na zvýšení jejich připravenosti pro život, k získání a udržení si zaměstnání

a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce.

Spolupráce DD se zákonnými zástupci dětí nebyla dostatečně rozvinutá, byla realizována zejména formou telefonických, případně osobních kontaktů, vycházela ze zájmu dětí a zájmu jejich zákonných zástupců o děti, který však byl omezen. Ze zápisů v knize „ostatních návštěv“ měla od počátku aktuálního školního roku návštěvu některého ze zákonných zástupců v zařízení přibližně polovina dětí, stejný počet dětí také pravidelně navštěvoval své zákonné zástupce v místě bydliště. V případě umístění dětí mimo zařízení postupoval ředitel v souladu s právními předpisy, a to na základě písemných žádostí osob odpovědných za výchovu a souhlasu příslušných OSPOD. Žádné z aktuálně přítomných dětí v DD nebylo k termínu inspekční činnosti evidováno v registru dětí pro náhradní rodičovskou péči. Do pěstounské nebo hostitelské péče nebyl nikdo z dětí ve sledovaném období umístěn.

S výsledky vzdělávání byly osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických a osobních kontaktů. V tomto směru má zařízení příležitost se větší měrou zaměřit na udržování a prohlubování kontaktů s osobami odpovědnými za výchovu dětí a dalšími blízkými osobami, např. formou častější korespondence.

Závěry

- a) Vzdělávání a denní péče o děti se v hodnoceném období uskutečňovaly v podnětném a bezpečném prostředí. Zařízení zohledňovalo individuální potřeby jednotlivých dětí, vytvářelo vhodné podmínky pro jejich zdravý vývoj a připravovalo děti k funkční integraci do běžného sociálního prostředí a intaktní společnosti. Při sledovaných činnostech panovala v celém zařízení vstřícná příjemná atmosféra, oslovené děti hodnotily činnost a pobyt v zařízení výrazně pozitivně. Jako pozitivum lze rovněž hodnotit důslednou a cílenou přípravu na vyučování a péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami (zejména individuální podporu mladších dětí). Většina zletilých nezaopatřených osob v hodnoceném období úspěšně ukončila střední vzdělání.
- b) V řízení DD byly k termínu inspekční činnosti zjištěny dílčí nedostatky (vnitřní řád DD nebyl z hlediska struktury a obsahu zpracován v souladu se školským zákonem, zákonem č. 109/2002 Sb. a vyhláškou č. 438/2006 Sb., neplatné psychologické posudky některých pedagogických pracovníků, nedostatečná provázanost ŠVP DD a krátkodobého plánování).
Vzhledem ke zjištěným nedostatkům stanovila ČŠI lhůtu k přijetí opatření a jejich odstranění (viz protokol o kontrole čj. ČŠIM-304/15-M, který je výstupem ze souběžně probíhající kontroly dodržování právních předpisů vztahujících se k poskytovanému vzdělávání a školských služeb).
- c) Příležitosti ke zlepšení úrovně poskytovaného vzdělávání má zařízení:
- v užší provázanosti ŠVP DD s týdenními programy výchovně vzdělávací činnosti,
 - v udržování celodenního pořádku dětmi na ložnicích, v tomto směru posilovat jejich pracovní kompetence,
 - v efektivním využívání pedagogické rady jako poradního orgánu ředitele DD při hodnocení výsledků výchovně vzdělávací práce,
 - v obnově a modernizaci vnitřního vybavení kuchyněk v prostorách rodinných skupin,
 - v průběžném informování osob odpovědných za výchovu o výsledcích vzdělávání dětí a v udržování a prohlubování kontaktů i s dalšími blízkými osobami.
- d) Od poslední inspekční činnosti se materiálně-technické podmínky pro vzdělávání a denní péči o děti výrazně nezměnily. Ve spolupráci se zřizovatelem, bylo realizováno pouze dokončení rekonstrukce střechy a kotelny, opraveno obložení v pokoji dětí 2. rodinné skupiny a v prostorách 3. rodinné skupiny byla renovována koupelna.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Dětský domov a Školní jídelna, Příbor, Masarykova 607, příspěvková organizace (úplné znění), čj. ZL/168/2001, ze dne 20. prosince 2012 včetně Dodatku č. 8 (vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti organizace), ze dne 20. prosince 2012
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 3. března 2015
3. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení (nejvyšší povolený počet lůžek ve školském zařízení), čj. MŠMT – 10335/2014-2, ze dne 31. března 2014 a s účinností od 1. září 2014
4. Jmenovací dekret ředitele na dobu určitou na období 6 let, tj. do 31. července 2019, ze dne 5. června 2013
5. Školní vzdělávací program DD, ze dne 1. září 2013
6. Školní vzdělávací program DD, ze dne 1. září 2014
7. Výkaz Z14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2013, ze dne 7. listopadu 2013 a podle stavu k 31. říjnu 2014, ze dne 10. listopadu 2014
8. Výkaz Z17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. říjnu 2013, ze dne 4. listopadu 2013 a podle stavu k 31. říjnu 2014, ze dne 10. listopadu 2014
9. Koncepce rozvoje zařízení, ze dne 26. srpna 2013
10. Organizační řád, ze dne 1. září 2009
11. Změna organizační struktury, ze dne 30. září 2014 (účinnost od 1. října 2014)
12. Zápis z jednání pedagogické rady (školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti)
13. Zápis z pedagogických a provozních porad vedené od školního roku 2012/2013 k termínu inspekční činnosti
14. Zápis z mimořádné porady konané dne 28. srpna 2014 (seznámení zaměstnanců s vnitřním řádem DD a vnitřním řádem ŠJ)
15. Knihy denní evidence 1. – 3. rodinné skupiny – školní roky 2013/2014 a 2014/2015 termínu inspekční činnosti
16. Roční plány výchovně vzdělávací činnosti na školní roky 2013/2014 a 2014/2015, ze dne 26. srpna 2014
17. Seznam zaměstnanců a jejich zařazení včetně osobních čísel, ze dne 23. března 2015, platný k termínu inspekční činnosti
18. Personální dokumentace zaměstnanců DD – aktuální stav k termínu inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)
19. Dokumentace ke stanovení rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti – školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
20. Rozvržení týdenního rozsahu přímé pedagogické činnosti pro jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2014/2015, ze dne 28. srpna 2014 a 1. dubna 2015
21. Rozvržení pracovní doby – ředitel, školní rok 2014/2015

22. Kapesné dětí (výplatní listiny) za období 1. září 2013 k termínu inspekční činnosti (únor 2015)
23. Směrnice pro vycházky dětí, čj. 2328/2009, ze dne 16. září 2009
24. Plány DVPP pro školní roky 2013/2014 a 2014/2015
25. Vnitřní řád, ze dne 31. srpna 2009 včetně přílohy „Pokyn pro kapesné, osobní dary a věcnou pomoc“, čj. DDPri/43/2014, ze dne 20. ledna 2014
26. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 1. září 2014
27. Výroční zprávy (o činnosti) za školní rok 2012/2013, čj. DDPri/624/2013, ze dne 10. listopadu 2013 a školní rok 2013/2014, čj. DDPri/576/2014, ze dne 10. října 2014
28. Týdenní programy výchovné vzdělávací činnosti 1. – 3. rodinné skupiny – školní rok 2014/2015
29. Matrika vedená k termínu inspekční činnosti (elektronická i písemná podoba)
30. Seznam příchodů (umístění) dětí do zařízení od 1. září 2012 do 24. března 2015 (výtisk z elektronického programu)
31. Seznam odchodů dětí ze zařízení od 1. září 2012 do 24. března 2015 (výtisk z elektronického programu)
32. Evidenční přehled umístěných dětí k 24. březnu 2015
33. Seznam dětí a jejich rozdělení do rodinných skupin k 1. září 2012 pro školní rok 2012/2013, k 1. září 2013 pro školní rok 2013/2014, k 1. září 2014 pro školní rok 2014/2015 a aktuální seznam dětí k termínu inspekční činnosti
34. Osobní dokumentace dětí a zletilých nezaopatřených osob evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti (1. – 3. rodinná skupina) – 24krát
35. Individuální programy rozvoje osobnosti dětí (programy rozvoje osobnosti) 1. – 3. rodinné skupiny za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti (20krát)
36. Smlouvy o setrvání v péči Dětského domova a Školní jídelny v Příboře do ukončení přípravy na povolání (k termínu inspekční činnosti) – 4krát
37. Přehled o zájmové činnosti dětí DD (přehled zájmových kroužků navštěvovaných dětmi DD ve školním roce 2014/2015), ze dne 1. října 2014
38. Přehledy klasifikací dětí (ze škol, ve kterých se vzdělávají) za školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 1. pololetí školního roku 2014/2015
39. Rozhodnutí o přestupu do základní školy speciální, ze dne 15. dubna 2014 (2krát)
40. Doporučení speciálně pedagogického centra ke vzdělávání žáka a návrh na zařazení žáka do základní školy praktické, ze dne 27. června 2011 a 5. prosince 2011
41. Směrnice pro vycházky dětí, ze dne 16. září 2009
42. Výkaz – Průběžné pohyby dětí od 21. července 2013 k termínu inspekční činnosti
43. Výkaz návštěv, telefonátů, korespondence a ostatních zapsaných událostí u dětí od 1. prosince 2012 k termínu inspekční činnosti
44. Výkaz – pravidelného styku se zákonnými zástupci dětí (+ širší rodinou)

45. Seznamy udělených/uložených opatření ve výchově (kladná, záporná) od 1. září 2012 do 24. března 2015 (výtisk)
46. Ostatní výchovně pedagogické zápisy u dítěte – školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti (výběr)
47. Přehled útěků ze zařízení od 1. září 2012 k termínu inspekční činnosti
48. Minimální preventivní programy pro školní roky 2013/2014 a 2014/2015
49. Vyhodnocení realizace minimálního preventivního programu za školní rok 2013/2014, ze dne 15. září 2014
50. Anketa – záznamy z řízených rozhovorů s dětmi (děti 2. stupně ZŠ a středního vzdělávání) – 6krát
51. Organizační schéma (struktura) platné pro školní rok 2014/2015, ze dne 30. září 2012
52. Organizace (časový režim) dne pro pracovní dny a dny volna – pro školní rok 2014/2015
53. Plány kontrol a hospitací – školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015
54. Kniha návštěv (úředních) – vedena od 3. června 2009 k termínu inspekční činnosti
55. Kniha ostatních návštěv (děti) – vedena od 6. listopadu 2011 k termínu inspekční činnosti
56. Jídelníčky – školní rok 2014/2015 k termínu inspekční činnosti, včetně úplatného kalkulačního listu, ze dne 1. září 2014
57. Kniha úrazů – dětí, vedena termínu inspekční činnosti
58. Pokyn k zajištění bezpečnosti v dětském domově, čj. DDPri/594/2014, ze dne 21. října 2014 (Seznámení s bezpečnostními pokyny – zaměstnanci, děti)
59. Školení bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany dětí, žáků a studentů, ze dne 1. května 2014
60. Školení bezpečnosti a ochrany zdraví a požární ochrany dětí, žáků a studentů, ze dne 1. září 2014 (seznámení dětí s vnitřním řádem a s vnitřním řádem školní jídelny), včetně prezenční listiny
61. Zápis o poučení dětí o bezpečnosti při akci dětského domova (akce DD Příbor, školní rok 2014/2015)
62. Poučení dětí o bezpečnosti v průběhu prázdnin (28. června 2013 – 2. září 2013), včetně osnovy poučení dětí
63. Poučení dítěte při přijímání do dětského domova (součást osobního spisu dítěte)
64. Školení o právních a ostatních předpisech k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární ochrany, ze dne 26. února 2014
65. Školení o poskytnutí první pomoci pro zaměstnance, ze dne 2. ledna 2015
66. Identifikace nebezpečí a hodnocení rizik, ze dne 1. května 2014
67. PPI 2.02 Traumatologický plán, datum účinnosti od 1. června 2014
68. BPO 2.01 Organizace řízení BOZP – DD a ŠJ Příbor, datum účinnosti od 1. června 2014

69. Údaje o finančním vypořádání dotací poskytnutých ze státního rozpočtu v roce 2014, ze dne 27. ledna 2015
70. Sdělení závazných ukazatelů na rok 2014
71. Komentář k vývoji vlastních příjmů a zapojení RF 2014
72. Výkaz zisku a ztráty k 31. prosinci 2014
73. Hlavní účetní kniha, období: 12/2014 (Měsíční obraty: Školení a vzdělávání, Učební pomůcky, školní potřeby, Náklady z drobného dl. majetku – ICT)
74. Darovací smlouvy za rok 2014 (11 smluv)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava 2, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Antonín Grulich, školní inspektor

Antonín Grulich v. r.

Ing. Markéta Tomečková, kontrolní pracovnice

Markéta Tomečková v. r.

Mgr. Vojtěch Chromeček, odborník na speciální pedagogiku

Vojtěch Chromeček v. r.

V Olomouci dne 15. dubna 2015

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Petr Augustinský, ředitel školského zařízení

Petr Augustinský v. r.

V Příboře dne 23. dubna 2015